

noutăți

în cercetarea minorităților naționale din România

▪ cărți

John Lampe - Constantin Iordachi (editori): *Battling over the Balkans: Historiographical Questions and Controversies* [Lupta pentru Balcani: Întrebări și controverse istoriografice]. Editura CEU Press, 2020

Volumul constituie o mostră a noilor cercetări în diferite regiuni balcanice care explorează problematica Balcanilor. Cele mai multe studii din acest volum sunt traduse în limba engleză pentru prima dată și sunt prefăcute de recenzii istoriografice care prezintă dezbaterile actuale despre controverse specifice. Aceste traduceri ajută la eliminarea barierelor lingvistice care separă adesea diferitele curente și tradiții științifice din sud-estul Europei, precum și pe cercetătorii din sud-estul Europei de mediul academic vorbitor de limbă engleză. Scopul volumului este ca cititorii să identifice tipare și influențe comune care caracterizează scrierea istoriei în regiune și să stimuleze noi abordări transnaționale și comparative despre istoria Balcanilor. Mai multe detalii despre această carte găsiți pe [site-ul](#) editurii.

Maria Alina Asavei: *Art, Religion and Resistance in (Post-)Communist Romania: Nostalgia for Paradise Lost* [Arta, religia și rezistența în România (post-)comunistă: nostalgie pentru paradisul pierdut]. Editura Palgrave Macmillan, 2020

Această carte evidențiază interconectările dintre politică și religie prin prisma producției artistice, explorând modul în care arta inspirată de religie a funcționat ca o formă de rezistență, îndreptată atât împotriva comunismului național românesc (1960-1989), cât și, în cele din urmă, împotriva societății consumeriste și a pieței globale. Pornind de la faptul că relația dintre arta religioasă și rezistența politică din Europa Centrală și de Sud-Est din perioada comunistă este mai puțin cercetată, autoarea se concentrează pe abordări critice, tactice și subversive ale motivelor și temelor religioase din piesele de artă contemporană care confruntă „afacerea” religioasă din România post-comunistă. Cartea poate fi achiziționată de pe [site-ul](#) editurii.

James Zoë: *The Harms of Hate for Gypsies and Travellers: A Critical Hate Studies Perspective* [Pagubele provocate de ura pentru romi și nomazi: o perspectivă critică studiilor despre ură]. Editura Palgrave Macmillan, 2020

Această carte aduce noi perspective privind criminologia critică, și anume, din prisma studiilor despre ură conferă noi modalități de a înțelege ura, iar astfel se conturează o imagine de ansamblu despre prejudiciile provocate de ură. În consecință, cartea este capabilă să traducă experiențele de ură suferite de romi și nomazi, prin extrapolarea modului în care astfel de nedreptăți s-au manifestat și al impactului pe care l-au avut asupra identităților sociale și personale ale romilor în general, și în particular, ale nomazilor. Cartea explică și confirmă modul în care daunele provocate de ură influențează viața de zi cu zi, inclusiv prin abuzuri grave și agresiuni, rele tratamente regulate în accesarea serviciilor și chiar micro-agresiuni cotidiene. Autorul susține că ura trăită de persoanele de etnie romă în general și de către nomazi poate fi cartografiată pe deplin doar printr-o analiză a contextului capitalist neoliberal în care se produce și a experienței subiective dăunătoare pe care o generează. Mai multe detalii despre această publicație găsiți [aici](#).

Bárdi Nándor - Éger György - Filep Gusztáv (editori): *Magyarok Romániában. Tanulmányok az erdélyi magyarságról (1990 - 2015), 2. kiadás* [Maghiari în România. Studii despre maghiarii din

Transilvania, 1990 - 2015. Ediția a 2-a]. Editura Kriterion, 2020

Acest volum de referință parcurge procesele sociale și politice care au afectat minoritatea maghiară din Transilvania de după schimbarea de regim, cu accent și pe schimbările după 2010. Volumul completează prima ediție apărută în 2017 și constituie o imagine de ansamblu a cercetărilor efectuate până în prezent, iar abordarea profesională de care dă dovadă constituie în același timp o apreciere profundă a situației maghiarilor.

Ferenc Laczó - Luka Lisjak Gabrijelčić (editori): *The Legacy of Division: East and West after 1989* [Moștenirea diviziunii: Estul și Vestul după 1989]. Editura CEU Press, 2020

Colecția include eseuri și conversații scrise de treizeci și cinci de autori din domenii variate, ca istoria Europei și istorie globală, politologie și studii culturale. Volumul abordează problematica esențială privind concepția asupra Europei de astăzi: cum s-au schimbat percepțiile despre și între cele două jumătăți ale continentului în ultimele trei decenii? Se poate vorbi despre o nouă divizare Est-Vest? Dacă da, care sunt cauzele și trăsăturile acesteia? Contribuțiile din acest volum prezintă o mare varietate de abordări, perspective, accentuări și argumente privind dilema diviziunii presupusă între estul și vestul Europei. Mai multe detalii despre această carte găsiți pe [site-ul](#) editurii.

BERGHAHN BOOKS Open Access

Editura Berghahn Books pune la dispoziție o selecție de titluri din diferite domenii (antropologie, istorie recentă și contemporană, studii interculturale, studii economice etc.) publicate în ultimii ani. Ele pot fi descărcate de pe site-ul editurii, disponibil [aici](#).

▪ reviste, articole

A apărut newsletter-ul Comisiei Prezidențiale pentru Știința Maghiară a Academiei de Științe a Ungariei. Publicația listează evenimente și aniversări științifice, noi apariții, și comemorează personalități maghiare din diferite domenii de știință. Publicația periodică (în limba maghiară) poate fi consultată [aici](#).

Zsombor Csata Amy H. Liu: *How to head count ethnic minorities: validity of census surveys versus other identification strategies* [Cum se numără minoritățile etnice: validitatea sondajelor de recensământ versus alte strategii de identificare]. *East European Politics*, 2020 (<https://doi.org/10.1080/21599165.2020.1843439>)

Autorii pornesc de la faptul că minoritățile pot fi reticente în a se autoidentifica și astfel recensămintele pot subraporta populațiile minoritare, ceea ce pune la îndoială validitatea acestora. Scopul articolului este acela de a identifica și de a măsura amploarea acestui proces, printr-o comparație a datelor recensământului referitoare la romii din România cu un sondaj alternativ (SocioRoMap, efectuat la nivel național de 2800 de experți din cadrul municipiilor). Autorii argumentează o suprapunere considerabilă între cele două strategii, și oferă o strategie empirică pentru evaluarea validității datelor în rândul persoanelor care se autoidentifică, prin eșantioanele aleatorii ale evaluărilor de experți. Alternativ, factorii de decizie politică pot fi mai atenți acolo unde este cel mai probabil ca numărarea să fie greșită: localități urbane cu diversitate etnică, precum și localități sărace.

Bogdan Popa: *Ethnicity as a category of imperial racialization: What do race and empire studies offer to Romanian studies?* [Etnia ca o categorie a rasializării imperiale: Ce oferă studiile de rasă și de imperiu studiilor românești?]. *Ethnicities*, 2020 (<https://doi.org/10.1177/1468796820971268>)

Categoria de român, articulată prima dată la sfârșitul secolului XVIII, poate fi înțeleasă mai bine ca fiind un produs al rasializării imperiale. Bazându-se pe lucrările antropoloagei Katherine Verdery, autorul analizează producția indigenității românești în contextul rivalizărilor imperiale din perioada imperiului habsburgic. Astfel, se propune o investigație critică a impactului teoriei naționalismului elaborată de Benedict Anderson asupra studiilor românești, având în vedere că acesta din urmă a introdus o distincție clară între etnie și rasă. Pe de o parte, autorul sugerează o comparație între formarea etniei românești și dezbaterile despre identitatea rasială albă din America de Nord. Pe de altă parte, el face vizibilă excluderea etniei rome din narațiunile despre originea românismului. Concluziile ating nu numai problema rasei și stereotipurilor, ci și procesul global de formare a distincției dintre migranții indigeni și cei străini.

Lluís Català-Oltra, Javier Arza-Porras, Daniel La Parra-Casado: *Roma heteroidentification in the National Roma Integration Strategies of the European Union countries* [Heteroidentificarea romilor în strategiile naționale de integrare a romilor din țările Uniunii Europene]. *Ethnicities*, 2020 (<https://doi.org/10.1177/1468796820971129>)

Ca parte a politicii sociale a UE, strategiile naționale de integrare a romilor (NRIS) au fost în vigoare până în 2020. Pentru a înțelege limitele unei politici unitare în cadrul Uniunii Europene referitoare la romi și, de asemenea, pentru a analiza orientarea politicilor menționate în fiecare țară, autorii au observat în mod sistematic modul în care aceste strategii definesc populația de romi și ce element al definiției este considerat prioritar. Prin utilizarea tehnicilor de analiză a conținutului, autorii au identificat principalele componente ale NRIS și au completat o analiză statistică cu datele obținute. Astfel, majoritatea țărilor UE definesc romii în strategiile lor ca un grup etnocultural, dezavantajat și discriminat și, într-o măsură mai mică, ca străini sau nomazi, concluzia fiind că heteroidentificarea depinde de blocul geopolitic (estic și vestic) de care aparține țara, precum și de departamentul responsabil pentru implementarea NRIS, și anume departamente sociale sau departamente specifice pentru minorități.

Simona Petracovschi - Jessica W. Chin: *Sport and Defection From Romania During the Cold War* [Sport și evadare din România în timpul Războiului Rece]. *Journal of Sport and Social Issues*, 2020 (<https://doi.org/10.1177/0193723520973570>)

Concentrându-se pe două cazuri de emigrare în timpul Războiului Rece (în 1956 și în 1981), scopul acestui studiu este acela de a analiza modul în care statul comunist român a acționat pentru a opri defectarea sportivilor din România. Cercetarea a fost bazată pe studiul arhivelor Consiliului Național pentru Studiul Arhivelor Securității (CNSAS), pe arhivele de la Muzeul Olimpic Lausanne din Elveția și arhivele online din Arhivele Naționale ale Australiei (NAA).

▪ simpozioane, conferințe, mese rotunde, workshopuri

'Being a Minority in Times of Catastrophe' [„Minoritar în vremuri de catastrofă”]

Workshop-ul va fi organizat de către Grupul de studiu BASEES pentru istoria minorităților din cadrul Departamentului de Istorie, Istorie antică și Arheologie al Universității Birkbeck din Londra în zilele de 25-26 iunie 2021.

noutăți

În cercetarea minorităților naționale din România
octombrie - noiembrie 2020

Organizatorii invită cercetători pentru a purta discuții științifice despre experiențele minorităților din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est în perioade de dezastre istorice, atât naturale cât și cele provocate de om, precum și despre comportamentele pe care acestea le-au generat, cum ar fi acțiunile de ajutorare și ajutor medical sau menținerea legii și a ordinii. Sunt binevenite în special lucrări care explorează impactul sau reacțiile la situații de urgență care implică mediul înconjurător și sănătatea publică, precum foamete, inundații sau boli epidemice, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea până în prezent.

Pentru a aplica, un rezumat de cel mult 300 de cuvinte și o scurtă biografie trebuie trimise la adresa sgmh.basees@gmail.com, până la 14 ianuarie 2021. Aplicații acceptate vor fi contactate până la 10 februarie. Participanții trebuie să-și distribuie prezentările înainte de workshop.

Formatul evenimentului (online, hibrid sau față în față) va fi supus evoluției situației de sănătate publică. Mai multe detalii găsiți pe [pagina](#) conferinței.

▪ despre buletinul informativ Noutăți

Scopul proiectului este colectarea și difuzarea informațiilor despre lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din această arie. Lucrările științifice și evenimentele incluse în acest buletin informativ nu constituie o listă completă.

Cei interesați să coopereze la realizarea buletinului informativ sunt rugați să ne contacteze la adresa: centru.doc@ispmn.gov.ro.

Abonați-vă la buletinele informative ISPMN [aici](#).